

Prediker 12: “Eeuwig jong”.

Orde van dienst:

Welkom en mededelingen.
Van Gogh: “Zonnebloemen”.
Zingen: Psalm 92: 7, 8
Stil gebed
Votum en zegengroet
Psalm 68: 8, 10
Wet
Psalm 27: 7
Gebed
Kindmoment: Arend.
Psalm 103: 1, 2
Lezen: Prediker 11: 7- 12: 8
Psalm 71: 1, 2, 4, 6, 8, 9, 10
Preek
GK 172
Dankgebed
Collecte orgel: Bach 596
Psalm 73: 9, 10
Zegen.

Voor de dienst: Zonnebloemen.

Kindmoment:

Preek:

“Sophie in de kreukels”.

Zo heet het programma op BNN van Sophie Hilbrand.

Dit is ze.

Dia.

Het is een programma over rimpels, botox, jong blijven, mooi zijn en ouder worden.

Dat is namelijk een grote vraag onder de zon: hoe blijf ik zo lang mogelijk jong en mooi?

Mooi zijn, jong zijn, dat is in onze maatschappij erg belangrijk.

Je moet aantrekkelijk zijn.

Een mooi gespierd lichaam. Een jong gezicht.

Dat zien we op TV en in de films.

En de bladen.

Door foto's te fotoshopen worden gezichten en lichamen steeds volmaakter. Ieder foutje wordt eenvoudig op de computer weggewist.

We zien die foto's, de films, de reclames in de bladen en daar vergelijken we ons mee.

Ja, dan is iedere rimpel, ieder puistje en ieder vetrolletje te veel.

En dus gaan we massaal naar de sportschool, zetten tatoe's, eten gezond, joggen. We laten botox inspuiten om onze rimpels weg te werken. We vullen zelfs onze lippen op. Liposuctie.

En steeds meer vrouwen laten hun borsten en billen opvullen of juist kleiner maken.

Ja, ik weet het ook niet meer zo goed! ;-)

In ieder geval: je wilt zo lang mogelijk jong zijn, mooi en liefst ook sexy.

Ja, het gaat zover, dat zelfs meisjes van 18 jaar al naar de kliniek gaan om botox te laten inspuiten.

Kortom: we willen niet zo'n uitgebloeide, verrimpelde zonnebloem zijn.

We willen aantrekkelijk zijn. We willen mooi zijn en leven!

Dat is aan de ene kant heel begrijpelijk.

We zijn geschapen om te leven. Om eeuwig jong te zijn. Mooi en aantrekkelijk.

Zonder rimpels of haarverlies. Zonder pijn. Zonder oud worden. Zonder dood.

Bloeiende zonnebloemen.

We ervaren de dood als een vijand. Een spelbreker. Een donkere tunnel.

En we zijn bang. Bang om de greep te verliezen. Bang om afgewezen te worden. Bang om dood te gaan.

In Hebreeën 2 wordt die angst verwoord.

Hij vertelt over de duivel, die de macht over de dood heeft en nu: "zijn wij slaven van onze levenslange angst voor de dood".

Dia.

Die levenslange angst zie je in alle culturen terug.

In manier waarop de Egyptenaren hun doden verzorgen. Piramides bouwen.

Bij de Hindoes en hun geloof in reïncarnatie.

Bij mensen, die geesten van doden oproepen.

Of bij mensen, die zich vastklampen aan het ideaal van zelfbeschikking. Zij kiezen voor euthanasie: 'Dan heb je je levenseinde tenminste in eigen hand'.

De bekende neuroloog Dick Schwaab zegt het zo: "Ik neem graag mijn eigen beslissingen (...). Bij mijn conceptie en geboorte is mij dat niet gelukt. Bij het einde van mijn leven eis ik dat recht onverkort op".

Dia.

Door zelf het moment van je dood te kiezen, lijkt het alsof je macht over de dood hebt.

Angst.

En die angst is terecht.

Het boek Prediker gaat over het leven onder de zon. En dus ook over de dood.

Het leven onder de zon houdt een keer op.

Het bestaan is ijdel. Lucht en leegte.

Dat is: het gaat voorbij en je kunt niets vasthouden.

Je wordt ouder en aan het einde is de dood. En wat doe je daar nu mee?

Ja, hoe gaan mensen daarmee om? Met ouder worden, met verval en dood?

Op een paar manieren.

Soms door gewoon **de andere kant op te kijken**.

Door te ontkennen.

Je praat er gewoon niet over, ook al weet je best, dat iedereen een keer dood gaat.

Net zoals je er niet aan wilt denken, dat jij een keer ziek kunt worden of een ongeluk kunt krijgen.

Andere mensen krijgen kanker. Ik niet.

Verdringing.

En het is natuurlijk ook een ondragelijke gedachte, dat je een keer zult sterven. Dat je lichaam begraven wordt. Dat je vergeten wordt.

De dood is een vijand.

De angst is terecht.

Als je niet in God gelooft en een nieuw leven na dit leven, ja, dan lijkt ontkenning de enige manier. Als je de andere kant opkijkt is het er niet.

En als de dood er dan op een dag toch is, ja, dan ben jij er niet meer.

Dus je bent bezig met botox en sporten en gezond eten. Je wilt leven!

Een andere manier is dat je de dood erkent. **Dat je de dood in de ogen kijkt**.

Je zegt: "Ach, de dood hoort bij het leven".

Je maakt van de dood en de begrafenis een mooi ritueel.

Zoals bijvoorbeeld een paar jaar terug het sterven van André Hazes. Zijn kist op de middenstip in de Arena. Met veel muziek. Liederen, aanstekers en bloemen.

Rachel Hazes vertelt, dat ze nog elke dag met André spreekt.

Of je leest over bijna-dood-ervaringen. Over een tunnel. Licht. Familie, die je opvangt aan de andere kant.

Of je gelooft dat jouw kind nu één van de sterretjes, één van de juweeltjes is op het donkere fluweel van het heelal. En zo dicht bij de zon of hoog op een ster heb je het natuurlijk heel goed.

Of je regelt je eigen dood.

Je voorkomt, dat je ouder wordt, dat je de greep op je denken en je leven verliest, en dus kies je zelf een dag uit voor jouw dood. Je bent de dood de baas.

Je kijkt de dood aan.

Er is nog een andere manier: **door de dood heenkijken**.

En die weg leert de Bijbel.

Dat zie je al terug bij Prediker.

Hij schrijft, om te beginnen, heel open over het sterven. Hij ziet het overal terug.

Hij schrijft over het leven dat ijdel is, lucht en leegte. Over bloei en verval. Als de slechte dagen komen. De dagen waarvan je zegt: 'In deze jaren vind ik geen vreugde meer'.

En dan beschrijft de Prediker het ouder worden en sterven op een heel mooie, bijna poëtische manier.

Alsof ons lichaam, ons leven, een mooi dorpje is in de zonovergoten heuvels van Kanaän.

Hij vertelt over het ouder worden als **de zon, die langzaam verduistert**.

De sterren en de maan schijnen niet meer zo helder. De lucht is grijs.

Het tekent een leven, waar steeds minder glans op ligt.

Door ziekte.

Of omdat je je man of vrouw verloren hebt en vaak eenzaam bent.

Of omdat je denken door Alzheimer of dementie zo moeizaam is geworden.

Het licht, dat vroeger zoveel vrolijkheid gaf, lijkt nu gedimd.

De **wachters** die voor het huis staan, trillen.

Dat zijn je armen en je handen.

Vroeger kon je alles optillen. Je kon ermee vechten en zo je leven en je gezin beschermen.

Maar nu zijn ze zwak geworden. Je handen beven.

Zelfs bij eten moeten anderen je helpen. De Parkinson maakt je pijnlijk afhankelijk.

De **soldaten**, de sterke mannen, zijn krom geworden.

Dat zijn de benen. Vroeger sterk en snel. Je kon uren lopen en voetballen.

Maar ze zijn dunner geworden en krom. Je hebt een rollator nodig.

De **maalsters** verdwijnen langzaam. De maalsters in het dorp, die graan maalden voor de bakkerij of voor het paleis. Dat zijn de tanden en kiezen. Ze vallen uit.

En in de tijd van de Prediker waren er nog geen kunstgebitten! ;-)

De **vrouwen** die uit de vensters staren, zijn de ogen. Ze worden minder scherp. Zien alleen nog schaduwen. Vage contouren. Door staar of blindheid.

De **deuren naar de straat** worden gesloten: in het warme oosten staan de deuren altijd open. Je leefde buiten. Je hoorde alle nieuwtjes. Maar je wordt dover en nu gaat het leven vaak aan je voorbij.

De **molen** maakt geen geluid meer, het fluiten van de vogels wordt ijl.

Dat is de stem. Die was vroeger zo krachtig. En nu zacht en breekbaar.

Op de weg beweeg je je heel voorzichtig voort. Overal is er verkeer en gevaar. Je bent bang om te vallen.

De **amandelboom** bloeit: je haar wordt grijs.

Je wordt trager. Er is geen kruid, geen kapperbes, tegen gewassen.

En op een dag word je lichaam weggedragen en wordt de straat gevuld met verdriet.

Ook het prachtige interieur van je lewenshuis gaan kapot: het **zilveren koord** waaraan de **gouden lamp** hangt, breekt en de lamp valt stuk.

De waterkruik en het scheprad, waarmee er lewenswater je huis binnen kwam, zijn gebroken.

De mens sterft. Het verdriet vult de straat.

Zijn lichaam wordt begraven in de aarde. De adem, de ziel, gaat terug naar God.

Prediker leert ons dus **door de dood heen kijken**: de adem, de ziel gaat terug naar God.

De ziel, mijn "ik", sterft niet. We zijn niet voor de wormen bedoeld.

Je ziel, jijzelf, gaat terug naar God.

Wij weten nog meer dan de Prediker hier vertelt!

De Bijbel vertelt dat ziekte, ouder worden en sterven niet bij het leven hoort.

Het heeft alles te maken met de zondeval.

Met een mensheid, die zich losmaakte van de God, die het leven geeft.

De dood laat zien, dat dat niet kan. Je niet kunt leven zonder God.

De dood leert, dat het kwaad in zichzelf onvruchtbaar is. Niet alleen Sophie ligt in de kreukels, het leven ligt in de kreukels.

De Bijbel vertelt ook, dat Jezus gekomen is. Om aan het kruis de zonde weg te nemen en om door zijn opstanding een weg naar het leven te banen.

Door Hem leer je om door de dood heen te kijken.

En wat zie je dan?

Een nieuw Paradijs. Zijn Koninkrijk vol licht. Nieuw leven.

En dat maakt alles anders.

Dat betekent **dat je de dood niet hoeft te ontkennen**. Die is er. De andere kant uitkijken is geen oplossing. Kijk maar: de dood is er. En het is een vreselijk donkere macht.

En het is terecht, dat je bang bent.

We zijn niet gemaakt om te sterven en dus is het geen wonder, dat we ons met hand en tand verzetten tegen de dood. Dat mensen dood gaan is een teken, dat er iets goed mis is met onze wereld. De dood is een vloek. Het christelijk geloof neemt de dood serieus en dat mensen daar bang voor zijn.

Iemand schreef, dat mensen wel eens aan hem vroegen of hij als christen ook bang was voor de dood. Hij dacht altijd, dat hij als christen dan moest zeggen: "Nee, natuurlijk niet; ik ga naar de hemel, dus waar heb je het over?"

Maar als hij eerlijk was, dan was hij wel bang. En dat mag. Christenen hoeven niet stoer te doen over de dood. Sterven is erg. Een vloek. Een vijand. En het is heel normaal, dat je daar dus bang voor bent. Dat je huivert bij de gedachte, dat je lichaam begraven wordt in de aarde. Je laat zien dat je mens bent. Geboren om te leven.

Je mag eeuwig jong willen zijn.

Alleen is botox niet de oplossing.

En hoe goed gezond eten en joggen ook is, het is niet de oplossing.

De oplossing is, dat je je omkeert, je afkeert van het kwaad en Jezus gaat volgen.

En als je Jezus volgt, kun je **de dood aankijken**. Hoopvol aankijken.

Want de dood is niet het einde.

Zo'n tweeduizend jaar geleden stond Jezus Christus op uit de dood.

Als je christen bent, volg je dus een Koning, die sterker is dan de dood. De dood is een vijand, maar hij is een overwonnen vijand!

Mensen denken: "Als ik sterf gaat de deur van het leven dicht. Dan is het voorbij. Dus ik moet nu uit het leven halen wat er in zit."

Maar dat is niet waar: als je Jezus volgt zwaait de deur naar het leven niet dicht, maar juist wagenwijd open! Hij brengt ons in het paradijs. Een nieuwe aarde. En daar is geen ziekte meer, geen ouder worden en geen dood. Daar ben je eeuwig jong.

Een leven ook zonder kwaad en dus een veel beter leven.
Als je Jezus kent kun je de dood dus heel hoopvol aankijken.
Het is niet het einde. Het is een nieuw begin.
Christenen kennen een koning, die door de dood is heengegaan, maar die ook uit de dood is teruggekeerd en de bron van onvergankelijk leven heeft gevonden.
Miljoenen christenen zijn in die hoop gestorven.

Dat maakt je leven nu ook anders.
Je voelt je lichaam ouder worden. Je herkent de woorden van Prediker.
Maar omdat je het evangelie kent, wordt je hart met de jaren juist jonger.
Paulus zegt het zo: "De uiterlijke mens vervalst, maar de innerlijke mens wordt elke dag nieuwer". Je hart wordt jong. Vol hoop.
In onze wereld kijken we anders naar ouderen.
We denken: 'die zijn over de top, die hebben het gehad'.
De Bijbel kijkt anders. Dia.
Godfried Bomans zegt het zo: "*Wij zien oude mensen vaak als mensen, die er bijna geweest zijn. Maar de Bijbel ziet ze als mensen, die er bijna zijn*".
Nog even en ze stappen het Koninkrijk van God binnen en mogen God zien! Leven in het licht. Eeuwig jong. Stel je voor!

Daarom is de Bijbel ook zo positief over ouder worden.
In Spreuken 16 staat: "De ouderdom is een prachtige kroon,
je vindt hem op de weg van de rechtvaardigheid".
In Spreuken 20 staat: "De pracht van jonge mensen is hun kracht,
de sier van oude mensen is hun grijze haar".

Waarom?
Omdat zij levenservaring hebben.
Omdat zij veel met God hebben gewandeld en geworsteld.
Jongens en meisjes, praat veel met je opa en oma. Vraag hen naar vroeger. Vraag hoe ze zijn omgegaan met verdriet. Ze hebben misschien minder verstand van computers en smartphones, maar ze hebben veel meer van het leven gezien dan jij. Ze weten wat het is om trouw te blijven in je huwelijk. En wat dat kost. Ze weten wat het is om ouder te worden. Hoe mooi en hoe moeilijk geloven kan zijn.
Praat met oudere mensen! Zoek hen op.
We hebben in onze gemeente veel ouderen. Veel mooie ouderen ook.
Het is een goudmijn.

Maar er is meer.
Met Psalm 92 zongen we: "Zij dragen nog vrucht als ze oud zijn
en blijven krachtig en fris.
Zo getuigen zij, dat de HEER recht doet,
mijn rots, in wie geen onrecht is".

Oudere broeders en zusters, ik hoor u vaak zeggen: "Oud worden is mooi, maar oud zijn is moeilijk". En dat is waar. Prediker zei het al.
En u mag dat zeggen.
U mag vertellen over uw verdriet als u steeds daver wordt of als u steeds minder ziet.
U mag het zeggen als u uw man of vrouw vreselijk mist.
U mag klagen en huilen.

Maar als dat het enige is, dan doet u de HERE en anderen te kort.
U bent geen uitgebloeide zonnebloemen.
U mag nu juist zaad geven! Vrucht dragen.
U mag anderen vertellen over de trouw van God in uw leven. U mag vertellen over de God, die u elke dag een nieuwe dag gaf. Die uw zonden vergaf. Elke dag.

Die u diepe beloften deed van nieuw leven.

Nog even en u mag zijn Koninkrijk binnengaan en de Here Jezus ontmoeten. Leven in zijn Licht. Eeuwig jong.

Vertel daarover aan uw kinderen en kleinkinderen. Aan de kinderen en jongeren in de kerk. Inspireer hen. Leer hen verlangen.

Geef, dat zij niet het beeld hebben van oudere mensen, die alleen maar klagen en die niet verder komen dan praten over kinderen in de kerk, die wat lawaai maken.

U mag terugkijken. Met dankbaarheid en met pijn.

Maar u mag vooral ook vooruitkijken.

Naar de ontmoeting met de God, die alles nieuw zal maken.

Vertel daarover.

Leer ons verlangen.

Vertel over de hoop, die in uw hart leeft.

Wees geen uitgebloeide zonnebloem, maar draag vrucht.

Hoe moet dat?

Door te bidden.

Door een kaartje.

Door in de hal met ze te praten. Door belangstelling te hebben voor ze.

Door ze te vragen om bij u thuis te komen.

En als dat wat ingewikkeld is voor u, dan kan het wijkteam daar prima bij helpen.

Tenslotte.

We begonnen deze dienst over het programma "Sophie in de kreukels".

Over botox en het verlangen naar eeuwige jeugd.

En dat verlangen is terecht.

Onze Schepper is de enige die ons dat kan geven. Wijzelf redden dat niet. Kijk alleen maar naar je eigen huid. Naar de wereld om je heen.

Wij redden dat niet.

Onze mooie wereld ligt in de kreukels.

Kijk omhoog. Naar God. Hij beloofde ons in het oude paradijs al een nieuw paradijs.

En Hij gaf daar zijn eigen zoon voor.

Jezus nam onze kreukels over.

Als een uitgebloeide zonnebloem hing hij te sterven aan een dom stuk hout.

Maar, kijk eens beter: dan zie je dat Hij juist toen vrucht droeg en hoop gaf.

Door Jezus zie je, dat God zijn wereld niet prijsgeeft aan het kwaad en de dood.

Liever geeft de Vader zijn Zoon prijs, dan ons. Stel je voor!

Dát belooft wat!

"Eeuwig jong".

Dat kan.

Door de God, die uw jeugd kan vernieuwen als de jeugd van een arend.

Amen.